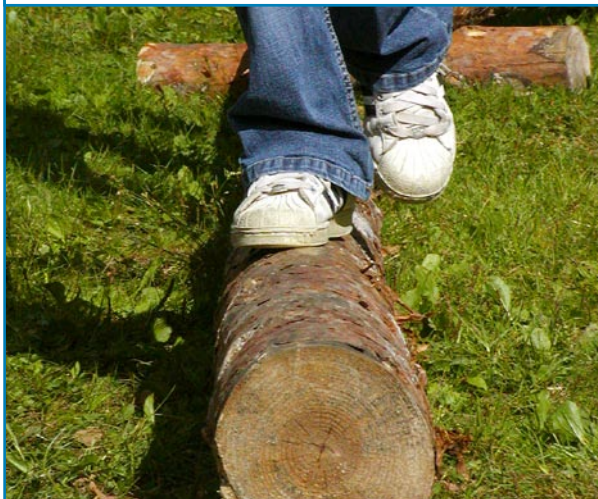

Større værdi i Nordens skove

www.skovenslokalevaerdier.dk

Skogen ligger der som kulisser rundt det åbne landskabet og skaper trivsel, oplevelse og gir ly. Skogen har inspirert kunstnere, og den gir ro og fred til dem som tar seg til å se på den.

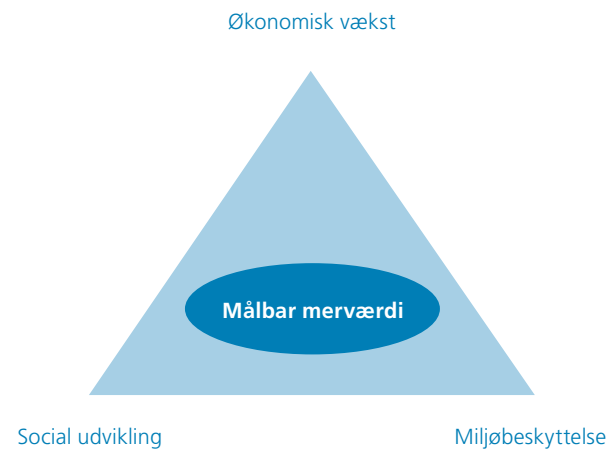
Da menneskene kom til var det ofte i skogen de fant mat, de kunne dyrke for til husdyrene sine. Det var i skogene de fant tømmer til å bygge hus med. I hundreår har skogen gitt inntekter til dem som levde av den og inntekter til landet.

Skogen og kulturlandskapet er to sider av samme sak. Dyrker man naturen blir det vakkert og åpent kulturlandskap. Sluttes vi å utnytte kulturlandskapet kommer skogen tilbake.

Ivar Ekanger

Merværdi i fremtidens skov

Erfaringer fra en række udviklingsprojekter udviser fælles træk, som bidrager til målbar merværdi i lokalsamfundet, og som har betydning for projekternes bæredygtighed.

Merværdien opstår ofte, når tre dimensioner spiller sammen: økonomisk vækst, social og kulturel udvikling og miljøbeskyttelse.

Der kan være forskel på, hvad der er drivkraften i et projekt. I mange tilfælde er det udsigten til økonomisk vækst, der er drivkraften. For andre hænger de tre dimensioner tæt sammen.

Eksempelvis i de bynære statsskove hvor gode rekreative faciliteter i skoven har medført, at flere mennesker kommer ud i skoven og får motion, hvilket igen kan bidrage til at mindske udgifterne til behandling af livsstilsygdomme.

Måling af merværdi

Det kan være vanskeligt at kvantificere merværdi på hver af de tre dimensioner. Det falder lettest at kvantificere den økonomiske vækst, mens det er sværere med den sociale udvikling og miljøbeskyttelsen.

Forskel på statsskove og private skove

Der er ofte forskel på, hvordan en statskov og en privatkov kan påvirke merværdien i lokalsamfundet. Statsskovene kan i højere grad prioritere investeringer, som skaber merværdi på miljøbeskyttelse samt social og kulturel udvikling.

De private skovdistrikter er ofte bundet til prioriteringer, der giver en mere direkte økonomisk merværdi.

Økonomisk merværdi

Hvis drivkraften for udviklinger er et ønske om at øge den økonomiske indtægt, er det erfaringen, at det kræver løbende og relativt detaljerede økonomiske analyser af virksomheden. Og at beslutninger bliver truffet med udgangspunkt heri. Det er afgørende for succes, at initiativtagerne konkret kan minimere udgifterne og samtidigt maksimere indtægterne. Herunder også at der bliver taget højde for den arbejdstid, der skal bruges på projektet.

Ildsjæle skaber succes

I de nordiske lande er der udført en række initiativer for at skabe merværdi i skovenes lokalsamfund.

Det er karakteristisk for de projekter, der både har skabt merværdi for lokalsamfundet og samtidigt er bæredygtige, at der har stået en ihærdig ildsjæl bag. Fælles for initiativtagerne er, at de har haft lysten til at tænke nyt, og dermed udnyttet skoven med et større udbytte til gavn for brugerne, produktionen eller andre samfundsgavnige formål. Og det selvom timelønnen – særligt i opstartfasen har været lav!

Her har man ofte udnyttet flere af de værdier, som skovarealerne tilbyder – hvad enten hovedformålet har været rekreativ aktivitet eller produktudvikling.

Ansvar for udvikling af skovene ligger på mange forskellige hænder: lokale myndigheder, private skovejere, godsejere, landmænd m.fl., men mulighederne for at påvirke og skabe udvikling er meget forskellige.

Naturgård for vuggestuer og børnehaver

Landsforeningen af Frie Børnehaver og Fritidshjem lejer Tinghusbakkegård i Vestskoven 15 km fra Københavns centrum.

Gården er indrettet til at børnene kan lave naturundersøgelser. Her er dyrehold såvel indendørs som udendørs med bl.a. mus, skrubtudser, slange, høns, folde med ponyer og geder samt køkkenhave og bålplads.

Gården besøges af børnehaver og vuggestuer fra København, der betaler for at komme. Der er tilknyttet en naturvejleder og en vicevært, som samarbejder med de besøgende.

Skovhjælpere i Naturcenter Herstedhøje

Centret servicerer skovgæster med information om Vestskoven på plancher og foldere mm. Gæsterne kan få ly ved dårligt vejr, lettere forplejning og adgang til toilet. Centret er også naturskole, hvor skolens egne lærere står for undervisningen i skoven. Centret har undervisningslokale samt forskellige bålpladser og huse.

Der kommer ca. 40.000 gæster/år og centret drives af 1½ naturvejleder samt 13 skovhjælpere. Skovhjelperne, der er psykisk udviklingshæmmede, står for driften i et beskæftigelsestilbud. Centret kunne ikke drives uden skovhjelperne og de oplever samtidigt, at de har fået et bedre liv.

Naturcenter Herstedhøje er opstået som en del af udviklingen af København i projektet Fremtidens Grønne Hovedstad.

Gode idéer

Der findes en stor mængde idéer til, hvordan man kan skabe merværdi i skoven. På www.skovenslokalevaerdier.dk har vi samlet en række erfaringer og cases, der viser, hvordan andre med succes har udviklet aktiviteter i skovene til gavn for lokalsamfundet. Hvert projekt er beskrevet og påført kontaktdata til initiativtagerne.

Du kan også finde inspiration i hæftet *Produktudvikling i skovene – et idéhæfte*, der også er nærmere beskrevet på hjemmesiden. Potentialet for at skabe merværdi afhænger af mulighederne i lokalområdet.

Synergi i nordisk samarbejde

I Norden er der forskel i regelsæt og traditioner for at anvende naturen til såvel produktionsmæssige som rekreative formål. Det betyder, at mulighederne for at anvende og skabe merværdi i skoven er forskellige.

På trods af forskellene er der et stort potentiale for at kunne opnå lønsom synergi ved at samarbejde og lære af hinanden inden for de nordiske lande.

Folder og hjemmesiden www.skovenslokalevaerdier.dk er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Nordisk Ministerråd.

